

ΕΙΝΥΜΦΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εἰς τὰ ἐρεῖπια τῆς εἰ-
δωλοάτριδος Ἑλλάδος
-Χάνκες τοῦ Ζάν Μορε-
ας. - Ἡ γυναῖκα. - Ἀνθρω-
πίνη ζωή. - Ναδὲ Ἀγίου
Χαραλάμπους. - Ἡ Γα-
λανή. - Ἑκατονταετηρὶς
Ἀγγλικῆς Στόσς. - Ἰωάν.
Ὀρφανίδης. - Ποικίλη σε-
λις. - Ἑπτὰν. Ἡμερολόγιον

ΦΙΛΟΛΟ-
ΓΙΚΟΝ Θ
ΠΕΡΙΟΔΙ-
ΚΟΝ ΘΘΘ

ἘΚΔΙΔΟ-
ΜΕΝΟΝ Θ
ἘΝ ΘΘΘΘ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΑΙ ΝΥΜΦΑΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΑΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ ΝΕΩΝ

Ἐν συνεργασίᾳ

ΤΩΝ ΕΝΤΑΥΘΑ ΛΟΓΙΩΝ

Διευθυντής ΔΗΜ. Σ. ΚΟΡΙΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἔτος Α'. | Τόμος ΙΟΥΛΙΟΣ 1920 | Ἀρ. 9.

CASIMIR DELAVIGNE

ΕΙΣ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΔΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ὦ κορυφαί τοῦ Ταῦγέτου, ὦ ὄχθαι τοῦ Πηγειοῦ, τῶν
σκιερῶν Τεμπῶν σιωπηλαὶ κοιλάδες, ὦ ἔξοχαί τῶν Ἀθη-
γῶν, ὦ δυστυχημένη Ἑλλάς! Ποῦ εἶναι, διὰ τὰ σὲ ἔλευ-
θερώσου, οἱ πολεμισταὶ καὶ οἱ θεοὶ σου;

Γλυκὲ τόπε, πόσαις φοραῖς ἡ μοῦσά μου ἐλπίζουσα, ἠ-
ρέσκετο τὰ ταξιδεῦν ὑπὸ τὸν πάντοτε καθαρὸν οὐρανὸν
σου! Καὶ τότε ἐκ τοῦ ὕψους τῶν ὄρεων ἀπελάμβανον τὸ
κρυσθαλὸν τῆς γαληνιαίας θαλάσσης σου, ὅπου ἐγεννήθη ἡ
Ἀφροδίτη, καὶ τότε πάλιν, κρύπτων ἀπὸ τὸ φῶς τὴν ὑπὸ
τὰ φιλόξενα ἄλση σου καλυπτομένην κεφαλὴν μου, ἐστα-
μάτων, κατὰ τὸ βράδυ, εἰς ἓνα δάσος ἐλαιῶν, ἓνα γέρον-
τα ποιμένα τῆς Θεσσαλίας.

Λιγνήσού μοι τὰ μυστικὰ τῆς κοιλάδος ταύτης. Ποία
θεὰ, βοσκή, κατοικεῖ τὰς πηγὰς ταύτας; Βλέπεις ἐνίοτε

τὰς κόμφας τῶν δασῶν νὰ ἡμιανοίγουν τὸν φλοιὸν τῶν δρυῶν ;»

« Ἐρχεται ἀκόμη ὁ Βάκχος νὰ γονιμοποιήσῃ τοὺς λόφους σας; Ἀυτὴ ἡ χλόη ποῦ τὴν κοκκινίζει τὸ αἷμα μιᾶς θυσίας, εἶναι βωμὸς εἰς τοὺς θεοὺς τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ποιμνίων, εἶναι ὁ τάφος τῆς Εὐρυδίκης;»

Ἄλλ' ὁ ποιμὴν ἀπαντᾷ διὰ τῶν στεναγμῶν του· ὑπὸ τὰς ἐρείκας ταύτας κοιμᾶται, εἰς τὸ φέρετρον, ἡ κόρη του τὸ αἷμα τοῦτο ποῦ καπνίζει ἀκόμη εἶναι τῶν ἀδελφῶν της, οἱ ὅποιοι ἐσφάγησαν ἀπὸ τοὺς Μουσουλιάνους.

Ὡ κορυφαί τοῦ Ταῦγέτου, ὦ ὄχθαι τοῦ Πηγνειοῦ, τῶν σκιερῶν Τεμπῶν σιωπηλαὶ κοιλάδες, ὦ ἐξοχαὶ τῶν Ἀθηναίων, ὦ Ἑλλάς δυστυχησμένη! Ποῦ εἶναι διὰ νὰ σὲ ἐλευθερώσουν οἱ πολεμιστὰὶ καὶ οἱ θεοὶ σου;

— Ποία πόλις ἐκάλυνέ ποτε τοὺς λόφους τούτους; « ἘΣπάρτη » ἀπαντᾷ ὁ ὀδηγὸς μου... Πῶς! οἱ ἔρημοι οὗτοι τοῖχοι, λίγες πέτρες χωρὶς ὄνομα, τάφοι, ἐρείπια, ἰδοὺ ἡ Σπάρτη, καὶ ἡ δόξα της ἐπλήρωσε τὸ ἄπειρον! Ὁ στρατιώτης τοῦ Ἰσμαὴλ, καθ' ἡμέραν ἐπὶ τῶν συντριμμάτων τούτων, καθυβρίζει τὰς μεγάλας σκιὰς τῶν παιδιῶν τοῦ ὄργισμένου Ἡράκλους. Δὲν ἀκούω τοὺς στεναγμούς των ὑπὸ τὰς σκοτεινὰς ταύτας σιόδας; Σκιαὶ τῶν τριάκονσιων, εἰσθε σεῖς;

Εὐρώτα, Εὐρώτα, τί κάμνουν αἱ ἐρυθραὶ αὐταὶ δάφναι εἰς τὴν πένθιμον ἀκτὴν σου, τὴν ὑπὸ τοῦ θανάτου κατοικουμένην; Μήπως ἤνοιξαν τὰ εὐγενῆ ταῦτα ἄνθη διὰ νὰ ὑβρίσουν τὴν αἰχμαλωσίαν σου;

Ὅχι! δὲν ὑπάρχει δόξα πλέον· δὲν θὰ ἐπανίδῃς τὴν ἡρωϊκὴν νεότητα ἐνὸς λαοῦ ἰσχυροῦ νὰ πλένῃ, ἀνάμεσα εἰς τὰ κρεῖνα σου, τὰ ματωμένα χέρια της, καὶ νὰ ἀποτινάσῃ τὴν ὀλυμπιακὴν σκόνην εἰς τὸν κρυστάλλωδον καθρέπτην σου, τὸν ἀναβλύζοντα ὑπὸ τὰ βήματά της.

Τετέλεσται! Τί ἔγεινάν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, δπου ὁ πάλ-

λευκος κύκνος, ὑπερήφανος διὰ τὸν καλλωπισμὸν του, ἐθώπευε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοὺς γυμνοὺς πόδας τῶν παρθένων; Ὅπου οἱ θεῖοι καλαμῶνες σου, ἀπέδιδον γλυκὴν μορμυρισμὸν; Ὅπου αἱ ὠραῖαι πτέρυγες ἐνὸς θεοῦ(*) ἐσκέπαζον θερμαίνουσαι τὴν Δήδαν, ὠχρὰν ἐξ ἠδονῆς, ψυχρὰν καὶ τρέμουσαν ἀκόμη, ὅταν ἐξήρχετο ἐκ τῶν κυμάτων σου, διὰ νὰ χύσῃ εἰς τὸ στήθος της ζωὴν καὶ ἀθανασίαν ;

Τετέλεσται! καὶ ὁ κύκνος, ἐξωρισμένος ἀπὸ τὴν γῆν ὅπου ἡ καλλοτὴ δεσμεύει, ἔφυγε, πρὸ τῆς λάμπειος τοῦ ἀκινάκη, ἔφυγεν, ὡς ἡ Ἐλευθερία.

Ὡ κορυφαί τοῦ Ταῦγέτου, ὦ ὄχθαι τοῦ Πηγνειοῦ, τῶν σκιερῶν Τεμπῶν σιωπηλαὶ κοιλάδες, ὦ ἐξοχαὶ τῶν Ἀθηναίων, ὦ δυστυχησμένη Ἑλλάς! Ποῦ εἶναι διὰ νὰ σὲ ἐλευθερώσουν, οἱ πολεμιστὰὶ καὶ οἱ θεοὶ σου;

Εἶναι ἐπὶ τῶν συντριμμάτων σου! Εἰς τὰ ὄπλα! ἰδοὺ ἡ ὦρα, καθ' ἣν ὁ σιδηρὸς θά σοῦ ἀποδώσῃ τὰς ὠραίας ἡμέρας ποῦ θρηνεῖς! Ἰδοὺ ἡ Ἐλευθερία, ἐβασίλευσε εἰς τὸ ὄνομά της· παρθένος ὡς ἡ Ἀθηναῖα, θὰ ἔχη διὰ κατοικίαν της ὁ,τι ἀπομένει ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα.

Καταίβα, ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς τοῦ Σουνίου καὶ τὰ δάση τοῦ Κυθαριῶνος, ἀγαπημένε λαὸ τοῦ Ἄρεως καὶ τοῦ Ποσειδῶνος! Ἀνεγείρατε σεῖς τὰ τεῖχη, σεῖς ἐτοιμάσατε τὰ ἀκόντια! Γυναῖκες, προσφέρατε τὰς εὐχὰς σας εἰς τὰ διασκορπισμένα ταῦτα μάρμαρα· ἐκεῖ ὑπῆρξεν ὁ βωμὸς τῆς εὐτυχίας. Πέριξ τοῦ βράχου τούτου συναθροισθῆτε, γέροντες, ὁ βράχος οὗτος ἐχρημάτισέ ποτε τὸ βῆμα τῶν ρητόρων !

Ἡ ὀρθία ἔτι βάσις του ὀμιλεῖ ἀκόμη εἰς τοὺς ἥρωας, οἱ ὅποιοι κατοικοῦν τὰς νέας Ἀθήνας. Ἀκούσατε.... συνε-

(*) Γνωστὸν εἶναι οἱ μυθολογικοὶ ἔρωτες τοῦ εἰς κύκνον μεταμορφωθέντος Διὸς καὶ τῆς Δήδης.

κράτησε μερικὰς λέξεις, αὐτὰς τὰς δημηγορίας τοῦ Δημοσθένους. Πόλεμος, πόλεμος εἰς τοὺς τυράννους! ναῦται, σχίσαιτε τὰ κύματα! Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μνημείου του ὁ Θεμιστοκλῆς κυριαρχεῖ ἐπὶ τοῦ λιμένος τούτου, ὅστις τὸν εἶδε τόσῳ μέγανον. Καὶ ἡ θάλασσα θραύεται εἰς τοὺς πόδας σας, ψιδυρίζουσα τὸ ἱερὸν ὄνομα τῆς Σαλαμῖνος.

Πόλεμος εἰς τοὺς τυράννους! στρατιῶται, ἰδοὺ ἡ πολεμικὴ αὐτὴ σάλπιγξ, ἡ ὁποία ἐπάργασέ ποτε τὸ θάρρος τῶν Περσῶν! Ἐξέλθετε διὰ τῆς στοᾶς ταύτης, εἶναι εὐτυχῆς οἰωνὸς διὰ νὰ ἐπανέλθετε νικηταί· ἀπὸ ἐκεῖ ἐξῆλθεν ὁ Κέμων. Ἐκεῖ ἀνήρτησαν τὴν εἰκόνα τοῦ πατρός του. (*) Φύγετε, βαδίσαιτε, τρέξατε: τρέξατε εἰς τὴν σφάγην, εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ Μαραθῶνος!

Ὡ κορυφαί τοῦ Ταυγέτου, ὦ λείψανα τοῦ Πειραιῶς, ὦ Σπάρτη, ἀκούσατε τὰς νικητηρίους κραυγὰς των! Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἐκδικητὰς, ἡ Ἑλλὰς ἀπληλευθερώθη, ἡ Ἑλλὰς ἐπανεῦρε τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς θεοὺς τῆς!

(Μτφρς.)

ΠΩΤΡ. Α. ΖΩΗ

(*) Ἡ εἰκὼν τοῦ Μιλτιάδου ἦτο ἐν τῇ Ποικίλῃ Στοᾷ.

HANCES TOY JEAN MOREAS

Πότε μὴν πῆτε τῇ ζωῇ χαρούμενη γιορτῇ
 Εἶναι μωρὸς κ' ἀγέμναλος ἐκειὸς ὁποῦ τὸ λέγει
 Μῆτε πῶς εἶναι βάσανο π' ἀτέλειωτα κρατεῖ
 Τέτοια μιλεῖ ὁ λιγόψυχος ποῦ ζῆ πάντα νὰ κλαίγῃ.
 Γελᾶτε ὅπως τ' ἀνθόκλαδα τὴν ἀνοιξὶ γελοῦνε
 Σὰν τὸ βορρῆνὰ στενάζετε, σὰν στήν ἀκτὴ τὸ κύμα
 Ἐδῶ τῇ μέθῃ τῆς χαρᾶς ἡ πίκρες τῇ σκορποῦνε
 Καὶ μένει διάβας γρήγορης ἐνθύμισι τὸ μνήμα.

▲. ▲.

Ἡ ΠΥΝΑΙΚΑ

Ἐλαφρὰ σὰν πέταλοῦδα, μὲ μία σύντομη περπατησιὰ γεμάτη ἀπὸ χάρι, τρέχει, φαινομενικῶς ἀδιάφορη παντὸς πράγματος ποῦ τὴν περιστοιχίζει ἐν ᾧ τὸ μικρὸ καὶ στενὸ τῆς κεφαλῆς δὲν βασανίζει ἄλλο τι, παρὰ ἂν ὁ διαβάτη. ποῦ πέρασε δίπλα τῆς τὴν κύτταξε, τὴν θαύμασε ἂν ἐπὶ τέλος τὸν ἀπλησχόλησε ἡ ὑπερξὶ τῆς ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή. Ἀλλοίμονον του δὲ ἂν ὁ δυστυχῆς αὐτὸς ἄνθρωπος, κουρασμένος ἀπὸ τῆς φροντίδος τῆς ζωῆς εὐρέθη, νᾶναι ἀφηρημένος, τότε εἶναι αὐτὴ ποῦ θὰ γυβίση νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ ἄγρια προκλητικὴ ματιὰ ζητοῦσα ἐκδίκησι γιὰ τὴν προσβολὴν ποῦ τῆς ἔκαμε μὲ τὴν ἀδιαφορίαν του.

Ἴδου ἡ διανοητικὴ τῆς γυναικός, ἀπὸ τὸ δεκαπενταετὲς κοράσιον ποῦ μὲ τὰ βιβλία σιὰ χέρια πηγαίνει σχολεῖον ἕως τὴν τριτακοντούριδα κυρίαν ἥτις περᾶ γιὰ νὰ κάμῃ τῆς ἀγορᾶς τοῦ σπητιοῦ τῆς.

Καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ βραχὺ σχετικῶς διάστημα ποῦ ἡ φύσις τὴν προικίζει μὲ μιὰ πρόσκαιρη εὐμορφίαν μὲ μιὰ χάρι, μὲ μιὰ ἑκτακτον τελειότητα εἰς βίος τοῦ ὑπολοίπου χρόνου τῆς ζωῆς τῆς, τὴν γυναῖκα, ἄλλο δὲν τὴν ἀπασχολεῖ παρὰ πῶς θὰ ἐκμεταλευθῇ τὰ δῶρα αὐτὰ τῆς φύσεως γιὰ νὰ σαγηνεύσῃ καὶ θαμβώσῃ τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὴν ὄραξιν τοῦ ὁποίου θὰ κρεμάσῃ τὸ φορτίον τῆς, τὴν ὑπαρξίν τῆς. — Δι' αὐτὸ ἐφ' ὅσον μένει ὡς νεάνις εἰς τὸ πατρικὸ σπῆτι, ἡ μόνη φροντίς τῆς εἶναι ὁ κ α λ λ ω π ι σ μ ὀ ς τῆς, ἡ εὐμορφία τῆς, αἱ τουαλέτες, ὁ χορὸς καὶ τὰ σχετικὰ κατὰ δευτέρων λόγον δὲ τὸ νοικοκυριὸ ποῦ θεωρεῖ ὅπως ὁ κατάδικος τὰ καταναγκαστικὰ ἔργα.

Ἐπειτὰ δὲ ὅταν πανδρευθῇ νομίζει πῶς ὁ ἄνδρας ἐγεννήθη διὰ νὰ ἐργάζεται αὐτὴ δὲ διὰ νὰ σπαταλᾷ. — Ἡ μόνη φροντίς τῆς εἶναι βεβαίως ὁ γάμος, διότι, ἀδύνατος ἐκ φύσεως νὰ ὑπεραπισθῇ ζητεῖ, προστάτην ὑποστηρικτὴν. «Καμμία νεάνις χωρὶς ἐρωμένων, καμμία γορᾶ θοῆσκα χωρὶς ἐξομολογητὴν» λέγει ὁ Βολταῖρος εἰς τὸ φιλοσοφικὸν του λεξικόν. — Ἀπὸ μόνου τοῦ

ἔξωτερικῶν τῆς ἡ γυναῖκα δίδει τὴν ἐντύπωσιν ἣτι δὲν εἶναι καμωμένη οὔτε γιὰ τὰς βαρεῖες πνευματικὰς δουλειὰς οὔτε γιὰ τὰς σωματικὰς. — Εἶναι μία εὐθραυστος ὑπαρξις ποῦ πληροῦναι τὸ χρέος τῆς εἰς τὴν ζωὴν διὰ τῶν μόχθων, τῶν πόνων τῆς γεννήσεως καὶ τῶν περιθάλψεων τοῦ νεογεννήτου. Ὁ προορισμὸς τῆς εἶναι ἡ διάδοσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ἡ παροχὴ θωπεϊῶν εἰς τὸν ἄνδρα ὅστις κατάχολος τῆς ἐργασίας εὐρίσκει μίαν ἀνακούφισιν πλησίον μιᾶς ὑπομονετικῆς συντρόφου ἣτις τὸν ἀναφαιδρύνει μὲ τὴν ἀγάπην τῆς.

«Ἡ γυναῖκα εἶναι γεννημένη διὰ τὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα» λέγει ὁ Ρουσσώ. Καθὼς δὲ δὲν εἶναι καμωμένη οὔτε γιὰ μεγάλους κόπους οὔτε γιὰ μεγάλας ἀπολαύσεις ἢ ζωὴ τῆς περιᾶ πειὸ σιωπηλῆ καὶ πειὸ ἥρεμος ἀπὸ τὴν τοῦ ἀνδρός χωρὶς νᾶναι οὔτε χειροτέρα οὔτε καλύτερα. — Ἀπὸ δεκαοκτὼ ἐτῶν ἔχει τὴν τελικὴν ὀριμότητα λογικῶς, ἣν διατηρεῖ καθ' ὅλην τῆς τὴν ζωὴν, μένουσα οὕτω ἕνα μεγάλο παιδί, ἐν ᾧ σὶν ἄνδρα ἢ πλήρης ὀριμότης δὲν ἀναπτύσσεται πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἐτους κατὰ γενικὸν τῆς φύσεως νόμον, καθ' ὃν ὅσον τι εἶναι ἐγγενὲς καὶ τέλειον τόσον συντελεῖται βραδέως. — Καθ' ἕλην τῆς τὴν ζωὴν, ἡ γυναῖκα, δὲν βλέπει παρὰ πᾶν ὅτι ἀμέσως προσπίπτει εἰς τὰ βλέμματά τῆς, ἀδιάφορος γιὰ τὸ μέλλον καὶ λησμονοῦσα τὸ παρελθὸν δὲν τὴν ἀπασχολεῖ παρὰ τὸ παρὸν, καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει ἀπὸ τὸν ἄνδρα, ὅστις ἂν καὶ ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸ παρὸν, ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθὸν καὶ σκέπτεται γιὰ τὸ μέλλον.

Ἄν ὅμως ἡ φύσις τὴν ἐστέρησε τῆς δυνάμεως, τὴν ὥπλισε διὰ τῆς πανουργίας, ἣν μεταχειρίζεται ὑπερασπιζομένη ὡς ὄπλον, ὅπως καὶ τὸ ψεῦδος, ἐκ τούτου δὲ προέρχεται ἡ ἀπιστία τῆς, ἡ προδοσία, ἡ ἀχαριστία, ἡ ψευδοκρία καὶ τόσα ἄλλα ἐλαττώματα ἄτινα, ἂν καὶ πειὸ συχνὰ στὴν γυναῖκα παρὰ σὶν ἄνδρα, ἐν τούτοις φαίνονται μικροτέρας σημασίας εἰς αὐτὴν καὶ τῆς συγχωροῦνται ἐυκολώτερον διότι ἡ ἀδύνατος τῆς φύσεως τῆς τὸ ἐπιτρέπει. Ἰδοῦ δὲ πῶς τὰς χαρακτηρεῖ ὁ Μπουβιέρο: «Ἡ γυναῖκα κατάγεται ἀπὸ τὸν ἡμίονον διὰ τὸ πείσμα, ἀπὸ τὴν γάτα διὰ τὴν τεμπελιά, ἀπὸ τὴν κόττα διὰ τὴν μορολογαν, ἀπὸ τὸν πίθηκον διὰ τὴν πανουργίαν. Ὅσον δὲ διὰ τὴν δειλία καὶ τὴν κακίαν δὲν μπορεῖ νὰ παραβληθῇ παρὰ μὲ αὐτὴν τὴν

ἰδίαν . . . »

Γεμάτη δὲ ἀπὸ ἐλαττώματα εἶναι προικισμένη μὲ ἐλάχιστὰ χαρίσματα, ἐκ τούτου τὸ ὅτι καμμία γυναῖκα δὲν ἀνδείχθη οὔτε εἰς τὰς τέχνας οὔτε εἰς τὰς ἐπιστήμας, κανένα ἀριστοῦργημα ἀπὸ γυναικεῖα χέρια, διότι ἂν καὶ ἐπιδίδεται εἰς ὅλα, εἶναι ἀνίκανος νὰ κατορθώσῃ τι οὔτε καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα δι' ἃ κατέχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα χάρις εἰς τὴν ἐπιπολαιότητα μὲ τὴν ὁποῖαν παρατηρεῖ τὸν γύρω κόσμον. — «Ἡ γυναῖκα εἶναι μία ὑπαρξις μὲ μακρὰ ραλλιά καὶ κοντὲς ἰδέες» λέγει ὁ Σχοπενχάουερ. — Ἡ γυναῖκα δὲν ἔχει οὔτε τὸ αἰσθημα οὔτε τὴν ἰδιοφυίαν τῆς μουσικῆς, οὔτε τῆς ποιήσεως οὔτε τῶν τεχνῶν, καὶ ἂν ἀναμιγνύεται εἰς ὅλα αὐτά, δὲν εἶναι παρὰ καθαρὸς πιθηκισμὸς, πρόφρασις, προσποίησης, ἣν ἐκμεταλλεύεται διὰ νὰ ἀρέσῃ σὶν ἄνδρα.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἄνδρα ὅστις προσπαθεῖ νὰ κυριαρχήσῃ εἴτε διὰ τῆς ἰδιοφυίας εἴτε διὰ τῆς δυνάμεως, ἡ γυναῖκα δὲν ἀποκτᾷ δύναμιν παρὰ ἐμμέσως, μόνον διὰ μέσου τοῦ ἀνδρός; καὶ ἐπὶ μόνου αὐτοῦ ἐξασκεῖ ἄμεσον ἐπιτροήν. — Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ κοινωνικὴ θέσις τῆς γυναικὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τοῦ ἀνδρός εἰς ὃν κατορθώσε νὰ ἀρέσῃ καὶ τὴν ὁποῖαν μοιράζεται μὲ τοὺς τίτλους καὶ τὴν θέσιν του ὅσον καὶ ἂν εἶναι μεγάλη. — «Αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουσιν κοινωνικὴν θέσιν» ἔλεγε ὁ Ναπολέων 1ος καὶ ὁ Σαμφόρτ προσυέει: «Ἴναι καμωμένοι διὰ νὰ ἐμπροσθενῶνται μὲ τὰς ἀδυναμίας μας, μὲ τὰς τρέλλες μας; ἀλλὰ ὄχι καὶ μὲ τὴν λογικὴν μας. Ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν συμπάθειαι ἐπιδερμίδος, ἐλάχισται δὲ συμπάθειαι πνεύματος, ψυχῆς καὶ χαρακτήρος».

Βεβαίως πρέπει νὰ συμμεριζώμεθα τὴν ἀδυναμίαν των, ἀλλὰ εἶναι γελοῖον νὰ τὰς θεολοιοῦμεν, πρᾶγμα ποῦ τὸν μὲν ἄνδρα τὸν καταβιβάζει αὐτὰς δὲ τὰς καθιστᾷ ὑψηλόφρονες καὶ αὐθάδεις.

Οἱ ἄνδρες μεταξὺ των εἶναι ἐκ φύσεως ἀδιάφοροι αἱ γυναῖκες ἐκ φύσεως ἐχθροί, καὶ τοῦτο εἰς τοῦ ὅτι ἂν οἱ ἄνδρες εἶναι ἀντίπαλοι διὰ ὀρισμένον κλάδον ἐπιστημονικὸν ἢ τεχνικόν, ἡ ἀμίλλα αὐτὴ περικλείει εἰς τὰς γυναῖκας, ὅλον τὸν γυναικεῖον κόσμον διότι δὲν ἔχουσιν ὅλα ἕνα σκοπὸν, μίαν ἐργασίαν, ἕνα προορισμὸν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ γυναῖκα, ἂν δὲ μερικαὶ ἀπληρισμένοι γερον-
τοκόροι ἢ φιλόδοξοι κυρία νομίζουν πῶς δύνανται νὰ ἀνατρέ-
ψουν τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἀπαντιῶνται. Ἡ γυναῖκα δὲ ἔ-
ξακολουθήσῃ νὰ διατρέχῃ τὸν κόσμον διὰ μέσου τῶν αἰῶνων
ἐκπληροῦσα τὸν προορισμόν της διὰ τοῦ ἔρωτος

31 Μαΐου 1920

Ν. κ.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΖΩΗ

Στὸν ἀγαπητὸ Κέμ. Ρόκ.

Γενιέμαστε, τὰ χρόνια μας τὰ παιδικὰ
Γοργὰ κυλοῦν εὐχάριστα, γλυκὰ
Ὅνειρα πλάθουμε ποῦ μᾶς μεθοῦνε
Ἀξέγγευστα στῆς ζωῆς τὸ δρόμο χωροῦμε.

Ἐφηβοι, ἢ φαντασία μᾶς τότε ἀρχίζει
Ὅνειράτα ὑπερφάνταστα ἀχόρταγα νὰ χτίζῃ
Ὅλα μᾶς φαίνονται εὐδυνα, γλυκὰ
Ὅλόγυρα μας βλέπουμε τρολλή ζωὴ χαρά.

Ἄνδρες, ἀρχίζουμε νὰ νοιώθουμε σι' ἀλήθεια
Τὸν καῦμό, τὰ μέση ποῦ σφάζουνε σιὰ σιτήθεια
Νοιώθουμε τὴν πάλῃ τῆς ζωῆς ὀλόγυρά μας
Τὴ μαύρη ζήλεια ποῦ βράζει σιτὴ καρδιά μας.

Γέροντες, ἂν κι' ἀπ' τὴ ζωὴ ἀποσταλμένοι,
Ὅντας ἀπ' αὐτὴν ἀκόμη μεθυμένοι

Στὰ χέλλη τοῦ βαράθρου θὲ νὰ σταθεῖμε
Καὶ σωτηρίας σανίδα ψάχνουμε νὰ βροῦμε.

Μόνον διὰν φτάσῃ ἡ ὥρα ἢ στερνὴ
Καὶ νοιώθουμε ἀπ' τὸ σῶμα νὰ φεύγῃ ἢ ψυχὴ
Βλέπουμε τὴν μαύρη π' ἰξίζει καταφρόνια
Εἰς τῆς ζωῆς μας τὰ περασμένα χρόνια.

Καὶ βλέποντας ὅσους ὀλόγυρά μας μένουν
Τὸ θάνατό μας μὲ πόθο νὰ προσμένουν
Μᾶς πιάνει ἄλλογυρας ἀπαίσιος, τρομάρα
Καὶ ξεθυχοῦμε ἀφίπρωτας ἀνάθεμα, κατάρα.

Ἰανουάριος 1920

Dion — Kané Cam

ΝΑΟΙ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Εἶναι γνωστὸν εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον, διὸ οἱ
πλείστοι τῶν ναῶν τῆς Ζακύνθου προβάλλονται ὡς μου-
σεῖα. Τῶν ναῶν τούτων τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν περιγρα-
φὴν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αὐτῶν πλοῦτου ἐσκόπει ἡ πρὸ ἐ-
τῶν ἀγγελθεῖσα ἐκδόσις συγγραφῆς, ἡ ὁποία, λόγῳ τῶν
χαλεπῶν ἡμερῶν καὶ τῆς ἐκ τούτων γνωστῆς κρισιμότη-
τος τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου, μέχρι τοῦδε δὲν κατορθώ-
θη. Ἐκ τῆς συγγραφῆς μου ἐκείνης, ὀσημέραι πλου-
τιζομένης διὰ νεωτέρων ἱστορικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν
πηγῶν, παρέχω γραμμὰς τινας ἱκανὰς, ὥστε οἱ ἀναγνώ-
σται νὰ γνωρίσωσι τὰ τῆς ἰδρύσεως τῶν ναῶν καὶ τοῦ

καλλιτεχνικοῦ αὐτῶν πλούτου, ἰδίᾳ δὲ τὸν ζώηρον καὶ φιλόθεον ζῆλον ὑπὸ τοῦ ὁποῖου ἐνεφοροῦντο οἱ πατέρες ἡμῶν κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους.

Εἰς τὸ νότιον τῆς πόλεως ἄκρον καὶ παρὰ τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ ἢ χειμάρρου, τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα : **Ποτάμι τοῦ ἁγίου Χαραλαμπίου**, ἀνηγέρθη νᾶος, δοθείσης τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας παρὰ τοῦ Προνοητοῦ Ζακύνθου Μαρκαντωνίου Δολφίνου, τῇ 10 μαρτίου 1728, πρὸς τὸν λαόν, ὅστις εὐγνωμονῶν εἰς τὸν ἱερομάρτυρα Ἅγιον Χαραλάμπην, εἰς ὃν ἀπεδόθη ἢ ἐκ τῆς ἐνσκηψάσης πανώλους ἀπαλλαγῆ τῆς νήσου, κάτεσκεύασε προχείρως νᾶον ἐκ σανίδων, τὸν ὁποῖον βραδύτερον ἢ Κοινότης ᾠκοδόμησεν ὁποῖος σήμερον φαίνεται (βλ. «Τὸ κάρφωμα τῆς πανούκλας» ὑπὸ Α. Ζώη ἐν «Σπινθῆρι» Ζακ. 1920 ἀρ. 8) Ἐνωθι τῆς πύλης τῆς εἰσόδου ἔχουν ἐνστοιχισθῆ τρεῖς ἐπιγραφαὶ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἐνσκήψασαν νόσον καὶ τὴν ἴδρυσιν τοῦ νᾶου δημοσιευθεῖσαι παρ' ἄλλων καὶ διορθωθεῖσαι παρὰ τοῦ Κοίν.

Ἐπίσης εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς νήσου μας ἐκ τῆς βουβωνικῆς νόσου, τῇ προτάσει τῆς Κοινοτήτος Ζακύνθου μετὰ τῶν Ὑγειονόμων καὶ διαταγῇ τοῦ ἀνωτέρου Προνοητοῦ Μ. Δολφίν, ἐθεσπίσθη ἑορτὴ καὶ πανήγυρις, κατὰ τὴν 14 σ)βρίου ἐκάστου ἔτους μετὰ νηστείας, ἅμα δὲ καθιερώθη ἐπίσημος ἀνὰ τὴν πόλιν λιτανεὶα τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγ. Χαραλάμπους, ὑποχρέων τῶν Ἀρχῶν, τοῦ Κλήρου καὶ τῶν Συντεχνιῶν μετὰ τῶν σημαιῶν τῶν νὰ παρενορίζωνται κατ' αὐτήν.

Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγ. Χ. ἐπιμελεῖα τῶν ἐκάστοτε ἐπιτρόπων καὶ τῇ συνδρομῇ τῶν φιλαγίων, ἐπλουτίσθη καὶ ἐκαλλωπίσθη δι' ὡραίων εἰκόνων, τῶν ὁποῖων παρέχω μικρὰν περιγραφὴν.

Ἐπὶ τοῦ τέμπλου καλῆς ξυλογλυπτικῆς τέχνης, τοῦ ὁποῖου τὰ θωράκια καὶ ἡ ἐπιχρῶσις ἐγένοντο ὀλίγω πρὸ

τοῦ 1745, κεῖνται ἄνω μὲν ὁ Ἐσταυρωμένος καὶ κάτω αὐτοῦ τὸ Ἐνδεκάορτον καὶ κάτω τούτου αἱ τέσσαρες Δεσποτικά, ἦτοι : 1) ὁ Ἁγ. Χαραλάμπης μετρίως λεπτογραφικῆς τέχνης, φέρων περίξ 12 εἰκονίδια παριστώντα τὰ μαρτύρια τοῦ ἁγίου, κάτω δὲ τὴν ἐπιγραφὴν : «Χεῖρ Νομικοῦ Δημητρίου 1828 νοεμβρίου 24.— 2) Ἡ Θοσ φέρουσα περίξ τοὺς 4 Προφήτας καὶ κάτω : ΑΨΜΓ. ΧΕΙΡ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΕΡΓΗ καὶ κατωτέρω «Δέσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰωάννου Καμήλου». — 3) Ὁ Ἰ. Χριστὸς καὶ κάτω : ΑΨΜΓ. ΧΕΙΡ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΕΡΓΗ. Δέσεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀναστασίου Καμήλου καὶ — 4) Ὁ Πρόδρομος, κρατῶν εἰλιάριον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκειται : Ὁρᾶς οἶα πάσχουσι, . . . Εἰς τὰ ἄνω ὁ ΧΣ εὐλογῶν καὶ κάτω ἡ κεφαλὴ τοῦ Προδρόμου ἐπὶ πίνακος. Ἡ εἰκὼν δὲν φέρει ὑπογραφὴν, ἀλλ' ὑποτίθεται ὡς ἔργον τοῦ αὐτοῦ Καλέργη.

Εἰς τὰ θωράκια. (κάτω τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγ. Χαρ.) Ἡ κοίμησις τοῦ αὐτοῦ Ἁγίου. — (κάτω τῆς 6ου) Ἡ φυγὴ εἰς Αἴγυπτον. — κάτω τοῦ Χοῦ) Ὁ Ἰωάνης ἐν τῷ κήτει καὶ (κάτω τοῦ Προδρόμου) Τὸ κήρυγμα Ἰωάννου, πάντα μετρίως λεπτογρ. τέχνης. Εἰς τὰ βημόθυρα (δεξιὰ) Ἄγγελος κρατῶν μαστίγιον καὶ κάλαμον καὶ εἰς τὰ θωράκια οἱ ἅγιοι Βασίλειος καὶ Νικόλαος. — (εἰς τὸ μέσον) Ὁ Ἐλκόμενος καὶ εἰς τὰ θωράκια οἱ ἅγ. Γρηγόριος καὶ Χρυσόστομος καὶ (ἐριστερὰ) Ἄγγελος κρατῶν στήλην καὶ εἰς τὰ θωράκια οἱ ἅγ. Σπυρίδιον καὶ Διονύσιος.

Περὶ τῶν τοίχων οἱ : Ἡσαΐας — Ἰωάννης — Ἡ ἔγερσις τοῦ Λαζάρου. — Ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Πέτρος ἐν τῇ θαλάσῃ — Ὁ ΧΣ. ἐν οἴκῳ Φαρισαίου — Δουκᾶς — Δαυιδ — Ἰασις τοῦ τυφλοῦ — Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης — Ὁ ἄσωτος — Ὁ ἀναμάρτητος — Ἰεζεκιὴλ — Ἡ προσκύνησις τῶν Μάρων. — Μάρκος — Ἡ Σαμαρεῖτις — Ἡ προβατικὴ κολυμβήθρα. — Ἰερεμίας — Ματθαῖος.

Ἦρὸ τῆς δεσποτικῆς τοῦ Χριστοῦ Τετράμορφον προσκνη-
νητῆριον (Ὁ Ἁγ. Χαράλαμπος, Ἔκος, ΧΣ. καὶ Πρό-
δρομος) λάμπρᾳ Κοητικῆς τέχνης, γραφὲν τῷ 1731.

Εἰς τὴν Πρόθεσιν. Ἡ Ἀποκαθήλωσις, (κάτω) Ἡ θυ-
σία τοῦ Ἀβραάμ (ἔργον Σταυράκη) καὶ (ἄνω) Ὁ Θεὸς
εὐλογῶν. — Περί τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν. Ἡ Ἀποκαθήλω-
σις. Ἡ Φραγγέλωσις Ὁ ΧΣ φέρον τὸν σταυρὸν. — Εἰς
τὸν Γυναικωνίτην ἄνω ὁ ΧΣ εὐλογῶν, (ἄνω τῆς θύρας)
Ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος. Καὶ κατὰ μῆκος τοῦ
γυναικωνίτου. Ἡ λιτάνευσις τῆς εἰκότος τοῦ Ἁγίου.
(διορχομένη πρὸ τοῦ ν. τοῦ Ἁγ. Διονυσίου. Προηγούν-
ται 7 σημαῖαι τῶν Συντεχνιῶν, τὸ λάβαρον, ἡ μουσικὴ
ἢ εἰκὼν τοῦ Ἁγ. Χαρ. βασιτάζομένη ὑπὸ ἱερέων, ὁ κλη-
ρὸς, ὁ Πρωτοπάπας, ὁ στρατός, κατόπιν ἡ οὐρανία ὑπὸ
τὴν ὁποῖαν ἱερεὺς κρατῶν τὸ ἅγιον λείψανον, αἱ Βενετι-
καὶ ἀρχαὶ καὶ ὁ λαὸς) Τὴν εἰκόνα τῆς λιτανεύσεως κατε-
σκεύασε τῇ 14 σβρίου 1756 ὁ Γιαννάκης Κοράης (ἢ Κά-
στρινὸς) ἀντὶ τσεκινίων 28.

Τὸ νεώτερον λάβαρον τοῦ ναοῦ κατεσκευάσθη τῇ 9
μαρτ. 1822 φέρει δὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγ. Χαρ. γραφεῖ-
σαν ὑπὸ τοῦ ζωγρ. Ἀντωνίου Ριφίου.

Ἐπὶ καθέδρας ἴσται αἱ εἰκὼν τοῦ Ἁγ. Χαράλαμπους
γραφεῖσα περὶ τὸ 1732, εἴτε ὑπὸ τοῦ Στυλ. Σταυράκη,
ὅπερ πιθανότερον, εἴτε ὑπὸ τοῦ Κωλομαρίνου, ἀντὶ 4 τσε-
κινίων καὶ 250 ἄσπρων, πλήν τῆς σανίδος καὶ τοῦ ὑφά-
σματος, αὐτὰ ἐστοίχισαν τότε 150 ἄσπρα, τοῦ πλαισίου
2 τσεκ. καὶ τῆς ἐπιχρυσώσεως αὐτοῦ 2 τσεκ. καὶ 250 ἄ-
σπρα. Ἡ δὲ ἀργυρὰ τῆς εἰκότος ἐπέπνυνοις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ
χρυσοχόου Τζουάνε Μαργαρόνη, τῷ 1757. Ἡ εἰκὼν πα-
ρίστησι τὸν Ἁγ. Χαράλαμπην, εἰς τὰ κάτω δὲ διακρίνε-
ται τὸ φρούριον καὶ ὁ λιμὴν, νῦν πλατεῖα Γεωργίου Α',
ὡς εἶχε τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ.

ΔΕΘΝΙΔΑΣ Χ. ΖΩΗΣ

— Η ΓΑΛΑΝΗ —

Στὴν Α.....

Πόσο γλυκεῖά ἦταν ἡ στιγμή τοῦ μὲ ἄταχτα δεμένα
τὰ σγουρὰ μαλλιά της, στὸ στήθος του γυμμένο τὸ κε-
φάλι της, τὸν ἄφινε στὴ ρέμβη τῶν γαλανῶν ματιῶν της
νὰ λησμονήσῃ τὸ ψέμμα τῆς ζωῆς!

Ἄχ! τι σκληρὸς, τῶλεγε, ποῦ εἶν' ὁ κόσμος νὰ μὴν
μποροῦν δαὸ λατρνεύμενες ψυχῆς νὰ ψάλλουν χωρὶς φόβο
τὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης! Γεμμάτος στὴ ζωὴ μας ὁ κα-
θένας μὲ ὄνειρα πλάνα, πόθους ὑπερκόσμιους, πεθαίνει
τὴ στιγμή τοῦ ἀκόμῃ ἐλπίζει πῶς θὰ χαρῆ περὶ ἀνέ-
φελῃ ζωῇ!

Ἐκεῖνος, λησμονημένος στοὺς ρεμβασμοὺς τῶν γαλα-
νῶν ματιῶν της, ταξίδευε μὲ ξάρτια τὴν ἀγάπῃ της, τοὺς
ὄρκους τοῦ ἔρωτά της, στὸ ἀκόμαντο τὸ πέλαγο τοῦ ἐλπί-
δας γυρεύοντας τὸν ὄμοιο τοῦ εὐτυχιάς.

Ἐφυγε στῆς ξενιτιάς τὰ μέρη, μακρὰ ἀπὸ τὴ γλυκερὰ
γαλανομάτα, μὲ σύντροφο τὸ τελευταῖο φιλί της!

Στὸ γύρισμά του, μόλις βγῆξαν τ' ἄστρα, κρατῶντας
ἕνα ῥόδο, σὰν καὶ τότε, περνοῦσε ἀπὸ τὸ σπίτι της τὴν
ῶρα τοῦ φύγῃ, τὸν ἐπρόσμενε κι' αὐτή.

Νὰ τῆς πετάξῃ, σὰν καὶ πρῶτα, ἐλόγιαζε τὸ ῥόδο κι'
ἐκείνη νὰ τοῦ δώσῃ τὸ δικό της· μὰ ξάφνου... διάπλατο
φωτολουσμένο βλέπει τὸ σπίτι τῆς γλυκερᾶς του γαλα-
νῆς. Ρωταίει... τοῦ λὲν πῶς εἶναι νύφη... Σφιχτὰ κρα-
τούμενη τὴν βλέπει μ' ἕναν ξένο, μὲ πέπλο κάτασπρο
ἀνθοστολισμένη περνοῦσε ἀπὸ μπροστά του ἡ γαλανή!

...Στὰ χεῖριά του μαδᾷ τὸ ἀδῶο τὸ ῥόδο, φι-
λεῖ τὰ πέταλά του στοργικὰ καὶ τὰ σκορπᾷ στὴν ἀπιστη

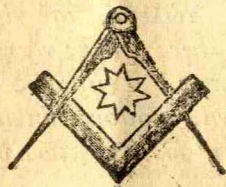
παρθένα!...

... Ο Θεός να μὴ σ' ἀξιώσῃ νὰ γιωρίσῃς τὸν πόρῃ
ποῦ μοῦ χάρισε ἢ χαρὰ σου!

Ο Θεός να μὴ σ' ἀξιώσῃ νὰ γυρίσῃς, μ' ἀπελπισιά,
στὰ ὄνειρα τὰ παλιὰ σου.

Ζάκυνθος Νῆβριος 1916

Γέννησις

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΣΤΟΑΣ

Κατ' αὐτὰς ἐν πάσῃ ἐπιστημότητι ἐώρτασε τὴν ἑκατοστὴν ἐπε-
τηριδὰ τῆς ἡλίαν εὐαγγῶς ὀρώσα παρ' ἡμῖν Ἀγγλικὴ Στοὰ τῶν
ἐλευθέρων τεκτόνων « Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς ἀριθ. 880 ». Ἐκφω-
νήσαντος τὸν πανηγυρικὸν τοῦ Σεβ. Διδασκάλου ἀξ. κ. Γ. Σαρα-
κίνη ἔλαβον ἀκολουθῶς τὸν λόγον οἱ κ. κ. Δ. Δάσης, Γ. Βουτσι-
γᾶς, Κ. Πολίτης, Κ. Ζέζας καὶ Σ. Σεμιτέκοι οἵτινες ἐεὐμήνησαν
τὸ ὄντως γιγάντιον ἔργον τοῦ Τεκτονισμοῦ ἀπὸ τῆς πρὸ χιλιετηριδῶν
ὑπάρξεώς του, τὸ δυστυχῶς παραμένον εἰσέτι ἄγνωστον εἰς τοὺς λα-
οὺς, καὶ εἶτα ὁ ἐμπνευσμένος ἐθνικὸς ποιητὴς μας κ. Ἄγγελος
Σαλούτσης ἀπήγγειλεν ἔσοχον ποίημά του διακοπόμενος ὑπὸ πα-
ρατεταμένων χειροκροτημάτων

Ἐκ τοῦ ὠραίου ποιήματος τοῦ κ. Σαλούτσης ἀποσπῶμεν καὶ δη-
μοσιεύομεν τοὺς κατωτέρους στίχους τοὺς ὁποίους μᾶς ἐπιτρέπει
νὰ φέρωμεν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος:

Καὶ χάριξες στὸ κατάσπρο τὸ Στέμμα σου τρεῖς λέξεις
ποῦ ἐπὶ τίξες μὲ τὸ αἷμα σου γιὰ χρόνια στὴ καρδιά,
νὰ λάμπουνε σὰν φωτεινὰ ἀστέρια στὸν αἰῶνα,
Ἰσότητα, Ἀδελφότητα καὶ ἡ Ἐλευθεριά.

Μήπως δὲν ἠκολούθησες διδάγματα καὶ νόμους
καὶ γιὰ τὸν κόσμον μ' ἄλη σου ἐργάσθης τὴν καρδιά
ὅπως σ' ἐδίδαξέ αὐτὸς ὁ « Μέγας Δάσκαλός μας »
ποῦ τὴ ζωὴ του ἐθυσίασέ, γιὰ μᾶς στὸ Γολγοθά; ;

Τὸ φῶς ποῦ τὴ συνείδησι φωτίζει καὶ οδηγáει
κ' αἰσθήματα ὑπερόσμια γεννάει μὲς τὴ καρδιά
ἐνείδησι καὶ ἀνθρωπισμὸ τάχεις καλὰ ἐνωμένα
γιὰ νάναί πάντα ἀχώριστα, δεμένα ἀδελφικά.

Καὶ γονατίζουμε ἐμπρὸς στὸ θαυμαστὸ βωμὸ σου
σὰν ταπεινοὶ σου ἀδελφοί, ἀφήνωντας μιὰ εὐχὴ
ὁ Μέγας Ἀρχιτέκτονας τοῦ Σύμπαντος νὰ δώσῃ
« ὅποιος ἐχθρὸς μας » βρίσκεται στὸ κόσμῳ νὰ σβυσθῇ.

Καὶ ἡ ἀρχαὶ σου νὰ γνοῦν ἀρχαὶ ἔθλου τοῦ κόσμου
καὶ οἱ Μεγάλοι τύρανοι ν' ἀλλάξουνε καρδιά
νὰ μάθουνε πῶς ἦλθε πλεῖα ὦρα νὰ βασιλέψῃ
ἡ Ἰσότητα, Ἀδελφότητα καὶ ἡ Ἐλευθεριά.....

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Τὸ τηλεγραφικὸν σύρμα λακωνικῶς καὶ αἰφνηθῶς μᾶς ἀνήγγ-
γειλε κατ' αὐτὰς τὸν θάνατον τοῦ διαπρεποῦς καὶ ἐνδόξου ἡγέτου
τῆς 14ης Μεραρχίας τῶν Ζακυνθίων καὶ Μεσσηνίων, τὸν ὅποιον
ἡ Ζάκυνθος ὑπερηφανεῖτο ἀποκαλοῦσα ἐπιτίμιον πολιτὴν, κίμεθαι-
κροὶ καὶ εἶνε στενὰ τὰ ὄρια μας καὶ ὄχι τὸσον μεγαλὴ ἢ τολμὴ
μᾶς ὥστε νὰ ἐπιχειρήσωμεν σκιαγραφίαν ἀνδρὸς τοιοῦτου ἐκλι-

πέντος εἰς στιγμὰς τόσον κρίσιμους διὰ τὴν Πατρίδα μας.

Κληρονομήσας μαζί με τὴν ἔμπνευσιν μαζί με τὴν φαντασίαν παρὰ τοῦ πατρὸς του καὶ τὴν ἰδιαιτέραν πρὸς τὴν μαγευτικὴν μας νῆσον, καθὼς τὴν ἀπεκάλει, ἀγάπην, δὲν ὑπῆρξε μόνον ὁ ἰδεώδης Μέραρχος, δὲν ὑπῆρξε μόνον ὁ ποιητὴς, Στρατηγός, δὲν ὑπῆρξε μόνον ὁ γνωρίζων νὰ θίγῃ τὰς χορδὰς τῆς φιλοπατρίας τῶν συναγωνιστῶν του, ἀλλ' ὁ κυριολεκτικῶς πατριωτικῶς μεριμνῶν περὶ τῶν Ζακυνθίων, εἰς αὐτὸ τοὺς ὀλίγους διοικητὰς οὕτινες καυχῶνται ὅτι τοὺς συνδέει μετὰ τοὺς στρατιωτὰς τῶν οὐχὶ ἡπειθαρχία ἀλλ' ἡ ἀγάπη. Οἱ λόγοι του αἱ ἡμερήσιαι διαταγαὶ του, γεννήματα ἀστείρευτου φαντασίας καὶ πατριωτικῆς ψυχῆς θὰ παραμείνουν ἀθάνατοι!

Ζωηρὰ παραμένει ἀκόμη ἡ ἤχῃ τῶν λόγων του διὰ τῶν ὁποίων εὐρεθεὶς μεταξὺ ἡμῶν ἐχαίρετισε τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα μας! Ἀκόμη ἔχει εἰς τὰ ὦτα μας ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Νεωτέρου Τυρταίου ὅτι θὰ δοιγγήσῃ τὰ τέκνα μας εἰς τὴν δόδον τῶν δαφνῶν καὶ τὴν ὁποίαν ἡ παγερὰ τοῦ θανάτου πνοή δὲν τῷ ἐπέρεψε νὰ ἐκπληρώσῃ. Ἀκόμη παραμένον ἀνεξίτηλοι αἱ γραμμὰί τῶν πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῶν του τὰς ὁποίας ἐχαρκατήριζε ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ πατριώτου καὶ ἡ πρὸς τὴν Ζάκυνθον φιλανθρωπία του.....

Πλὴν φεῦ! ἡ χεὶρ τῆς ἀτρόπου ἀσυγκίνητος τοῦ ὑπέδειξε τὸν δρόμον τῆς αἰωνιότητος!! Ὁ κόπος τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἐνηγκαλίσθη μετὰ στοργῆς ἐκεῖνον ὅστις ὑπῆρξεν εἰς τῶν συντελεστῶν τῆς ἐλευθερίας τῆς. Καὶ ἡ ἱστορία, τῆς ὁποίας πάντοτε ὁ ἥλιος ἀνατέλλει μετὰ τὴν δύσιν τῆς ζωῆς, θὰ ἀποκαλυφθῇ μετ' εὐλαβείας καὶ θὰ συνθέσῃ τὸν ὕμνον του.

Ἡ Ἑλλὰς θρηγεῖ ἐν τῶν ἐκλεκτοτέρων τῆς τέκνων, ἡ Ζάκυνθος διαπρεπῆ συμπολίτην καὶ προστάτην φιλόστοργον καὶ ἡμεῖς χύνομεν δάκρυ θερμὸν ἐπὶ τοῦ ἐλαφροῦ χόμματος τοῦ ἐγδότου Μέραρχου ἀλλὰ καὶ ποιητοῦ καὶ ἀπαραμίλλου φίλου καὶ ἀδελφοῦ.

Ἄγγελος Σαλούτσης

Συνδρομαί: Ἐτησίαι δραχ. 10, ἑξάμηνος δραχ. 5.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

— Τὴν Κυριακὴν ἡν τρέλοντος διεξήχθη ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ ὁ «Φώσκολος» ἡ σχολικὴ ἑορτὴ τῆς ἐνταῦθα σχολῆς τῶν Καλογραϊῶν διαρκέστατα ἐπὶ πεντάωρον. Αἱ μαθήτριαι ἐπιτυχέστατα παράσκευαζόμενοι ἔπεισαν ἀρκετὰ καλὰ καὶ ἡ ἑορτὴ ἔληξε διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὕμνου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰταλικοῦ ἐμβατηρίου. Τοιοῦτοτρόπως ἔληξε καὶ αὐτὸ καὶ χωρὶς νὰ θελήσωμεν νὰ κατηγορήσωμεν τὰ τεργνὰ θεάματα τὰ ὅποια μᾶς παρέχει ἡ ρηθεῖσα σχολὴ οὔτε νὰ ἀποπειραθῶμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας ὅστις ὑπάρχει μετὰ τοῦ σεμποῦ τεμένους μιᾶς μονῆς καὶ τῆς σκηνῆς ἐνὸς θεάτρου, διότι δὲν εἴμεθα ἀρόδοιοι, τολμῶμεν μόνον νὰ ἐρωτήσωμεν: Ἐὰν χάρην τοιοῦτων παραστάσεων ἀσχολοῦνται βεβαίως ἐπὶ ἀρκετὰ χρονικὰ διαστήματα εἰς προπαρασκευὰς αἱ μαθήτριαι πόσος χρόνος μένει διαθέσιμος διὰ τὴν ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν τῶν μελλουσῶν Ἑλληνίδων μητέρων; Καὶ δὲν θὰ ἦτο προτιμώτερον αἱ ἱερὰ αὐτὰ ἐθνικὰ ὕμνωδία αἰτινες καθιερώθησαν ὡς Ἑθνικὸ ὕμνος: νὰ χρησιμοποιοῦνται μόνον εἰς ἐθνικὰς ἑορτὰς πρὸς ἀποφυγὴν ὁποιασδήποτε παρεξηγήσεως;

— Ἐπιβεβλημένη Ἑπανόρθωσις. Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῶν φιλάτων «Μουσῶν» παρεξηγήσεως τῶν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον γραμμῶν μας διὰ τῶν ὁποίων ἐπεκρίναμεν τὸν ἐγχώριον τύπον ὡς μὴ κρίναντα ἄξιον τοῦ πολυτίμου χώρου τοῦ τὸ ζήτημα τῆς ἑορτῆς τοῦ Σολωμοῦ ὀφείλομεν νὰ δηλώσωμεν ὅτι οὐδόπως οὔτε κατὰ διάνοιαν μᾶς διήλθε νὰ ἀποδώσωμεν ὀλιγομίαν εἰς τὴν Σεβ. Διευθυνσιν τοῦ διαπρεποῦς ἐπανησιακοῦ περιοδικοῦ. Ἡ εἰκοσιεπταετής δράσις φύλλου οἶον αἱ «Μοῦσαι», ὑπερμαχησάντος καὶ πρωτοστατήσαντος πάντοτε εἰς κάθε πατριωτικὴν ἐκδήλωσιν εἰς κάθε πνευματικὴν ἢ καλλιτεχνικὴν κίνησιν καὶ ἰδιαιτέρως ἡ προσωπικὴ τοιαύτη τοῦ ἀξ. Διευθυντοῦ τῶν καὶ σεβ. φίλου τὸν ὁποῖον αἱ «Νύμφαι» ἠτύχησαν νὰ ἔχουν συνεργάτην πολῦτιμον, ἀποτελοῦσι χαλυδόνην ἀσπίδα ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀμβλύνεται οἰαδήποτε μορφή διατυπουμένη ἐπιπολαίως, ἢ ἀκκοηθέστατα ἐναντίον

των. Ἡμεῖς δὲ ἰδιαιτέρως ἔχοντες ὡς ἀρχὴν τὸν σεῦραμόν καὶ τὴν ἐκτίμησιν πρὸς τὰ ἄλλα τούτων συναδέλφω φιλῶν ἀποκαπεύαμεν νὰ κατηγορήσωμεν μόνον τὴν ραθυμίαν ὄρισμένων συναδέλφων προκειμένου περὶ ἐθνικῶν ἑορτασμῶν καὶ τοῦτο μετὰ ἀρκετῆς θλίψεως, ποσῶς δὲ νὰ ἀποδώσωμεν ὀλιγομίαν ἐκ τῆς Διευθ. τῶν «Μουσῶν» τῆς ὁποίας τὰς σκέψεις ἔχωμεν ἤδη ἀντιληφθῆ ὡς καθ' ὀλοκληρίαν συμπιπτούσας μετὰς ἰδικῆς μας καὶ ἡτις γράφουσα περὶ ἑορτασμοῦ τῆς Ἐθνικῆς 100|τηριδος ἐγνωρίζομεν ὅτι ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων ἐλατηρίων τῆς εἶχε τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἐθνοφάλτου συμπολίτου μας καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν ἐκφράζομεν τὴν λύπην μας διὰ τὴν παρεγγύησιν τὴν ὁποίαν νομίζομεν ὅτι ἐπανορθοῦμεν διὰ τῶν ἀνωτέρω γραμμῶν μας.

— Πλείστοι τῶν ἐκτὸς τῆς Ζηκύνθου συνδρομητῶν μας διακρυφύρονται ὡς μὴ λαμβάνοντες τὰς «Νύμφας». Διχθεθαιούντες αὐτοὺς ὅτι ἐντεθθεν ἀποστέλλονται ἀνελλιπέστατοι οἱ φάκελλοι τῶν φύλλων μας διαθεδάζομεν πρὸς τὴν Διευθύνουσιν τῶν Τ.Τ.Τ. τὰ παρὰ πονά των.

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ 1921

Ἀξιότιμε Κύριε

Προτιθέμενοι ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν «Ἐπτανησιακοῦ Ἡμερολογίου τοῦ 1921» ἐρχόμεθα ὅπως ζητήσωμεν παρ' ὑμῶν ἵνα εὐαρεστούμενοι συντείνητε εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου μας ἐγγραφομένοι ὡς συνδρομηταί.

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὴν εὐγενῆ συνδρομὴν σας ἡτις καλύπτουσα τὰ ὑπέρογκα ἔξοδα τῆς φηθείσης καλλιτεχνικῆς ἐκδόσεως θέλει ἀποβῆ εὐώδης ἀντιδοξίμη τῆς νεωτέρας λογοτεχνίας.

Διατελοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως

Ἐκαστον ἀντίτυπον δραχ. τρεῖς (3)